

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

DRUMUL CĂTRE SPARTA

RETRĂIND BĂTĂLIA ANTICĂ ȘI EPOPEEA
CARE A INSPIRAT MARATONUL,
CEA MAI FRUMOASĂ CURSĂ A LUMII

DEAN KARNAZES

PREDA PUBLISHING
DISCOVER THE STORY

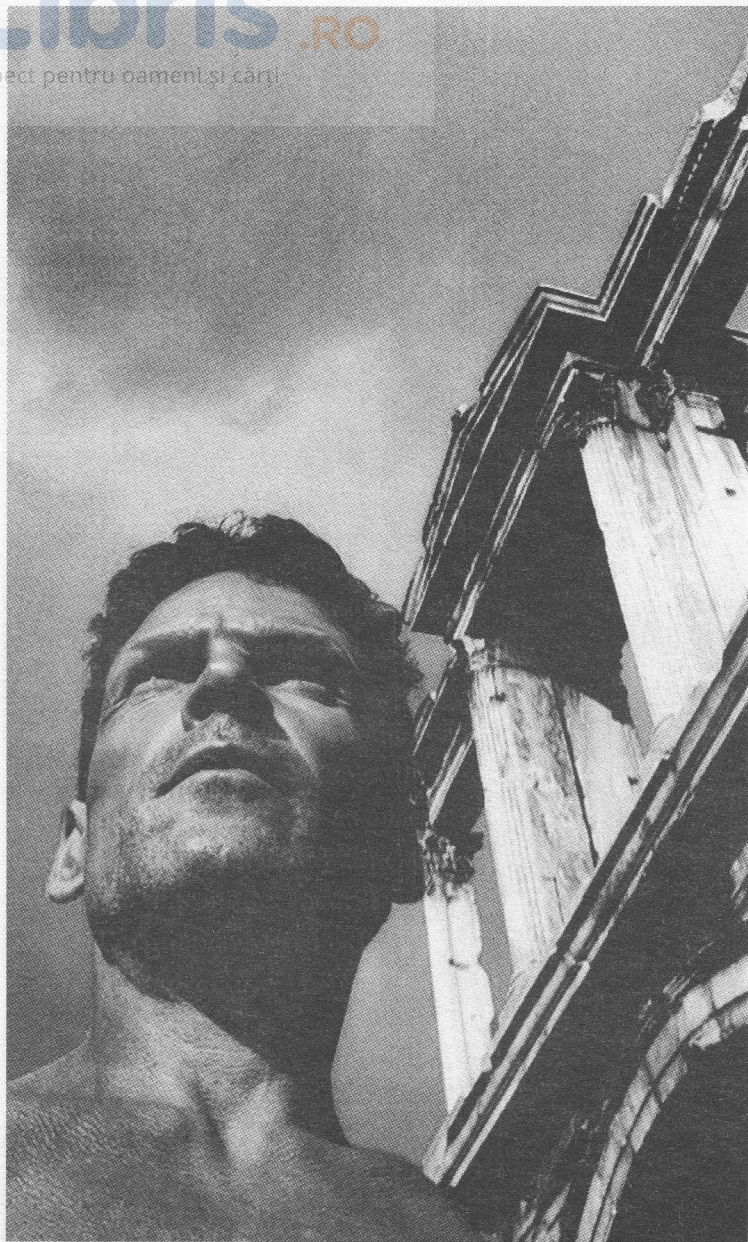
CUPRINS

	PREFAȚĂ	11
	PROLOG	15
1.	BALADA IMIGRANTULUI	17
2.	CINE SUNT EU?	23
3.	CÂMPURI DE FENICUL	29
4.	UNIȚI ÎN GAMBE	37
5.	LOCUL POTRIVIT	45
6.	DINCOLO	49
7.	CRUȚĂ CAII	55
8.	LET'S ROCK	67
9.	PERȘII ANCOREAZĂ LA MAL	81
10.	ORIGINILE UNUI CLASIC	89
11.	TOGA!	95
12.	ÎNTOARCEREA ACASĂ	101
13.	BUN VENIT ÎN GRECIA	109
14.	SATUL DE PE DEAL	119
15.	FEMEIA CARE MI-A DAT PEPENE	131
16.	ÎNSCRIE-MĂ ȘI PE MINE	143
17.	DĂ-MI MIE MANȘA	149
18.	PENTRU GRECIA, PENTRU PATRIE	157
19.	CURSA A ÎNCEPUT	169
20.	E CEVA ÎN AER	177
21.	ÎNTÂLNIRI ULTRA	185
22.	FANII	195

23.	MOTOR, SET, ACȚIUNE!	205
24.	GEORGE CLOONEY	217
25.	TREI ȘORICEI BEȚI	229
26.	UMBRE ÎN ÎNTUNERIC	237
27.	FĂ-TE GREC SAU PLEACĂ ACASĂ	245
28.	VALURILE VIEȚII	257
29.	TROFEUL	265
30.	ÎNCĂ O CURSĂ	283
	CONCLUZIE	291
	EPILOG	303
	MULȚUMIRI	309
	DESPRE AUTOR	313

Libris .RO

Respect pentru oameni si carti

P R E F A Ț Ă

Deși nu a trecut mult timp, s-au schimbat multe în lume de când am terminat de scris această carte. Mai ales în Grecia, Orientul Mijlociu și Europa. Am scris aici despre spinoasa problemă a imigranților cu care se confruntă Grecia, o țară care nu e pregătită să gestioneze o asemenea problemă. De atunci, exodul refugiaților sirieni a explodat, transformându-se într-o criză globală ce domină primele pagini ale ziarelor. Într-un singur an, valul de refugiați care mătura țărmurile Greciei s-a transformat într-un veritabil tsunami de populație dislocată, căutându-și disperată salvarea de brutalul regim al lui Assad.

Celălalt eveniment nefericit care a avut loc pe parcursul ultimului an a fost colapsul economiei grecești. Lucrurile nu stăteau prea bine nici la momentul scrierii acestei cărți, dar de atunci ele s-au deteriorat semnificativ. Țara a fost nevoită să se îndatoreze și mai mult la creditorii săi europeni, care au impus măsuri și mai dure de austeritate. Nicio grupă de vârstă nu a fost cruțată. Tinerii se străduiesc astăzi să facă față unui șomaj de 25%, iar vârstnicii încearcă să se descurce cu niște pensii tăiate drastic. Mulți dau vina pe guvern și pe clasa privilegiată a celor

bogați, cerând impozite mai mari pentru cei 1% cu venituri mari, pentru a rezolva problemele societății.

Nimic nou. În timpul vizitei mele în Grecia, aceste probleme au atins punctul culminant; indiciile erau peste tot, dacă te oboseai să arunci un ochi în stânga și-n dreapta. Cu toate acestea, aș fi ipocrit să susțin că eu le-am observat primul. Platon spunea că cea mai mare problemă care amenință Republica este cea a diferențelor de venit. Iar grecii au luptat în Bătălia de la Maraton pentru a-și apăra democrația de tirania zdrobitoare a totalitarismului persan. Aceste evenimente îmi preced observațiile cu aproximativ 2.500 de ani.

Ceea ce e cu adevărat surprinzător e că, în tot acest timp, nu s-au schimbat prea multe. Diferențele de venituri și de distribuire a averii sunt încă subiecte de prima pagină, iar tiranii încă încearcă să-și controleze popoarele chiar și în zilele noastre. Având în vedere că în 2.500 de ani situația nu s-a rezolvat, poate că nu guvernul este problema. Și poate că soluția nu e reprezentată de taxele mai mari. Poate că aceste dispute au mai mult de-a face cu natura umană decât cu orice altceva.

Cea din urmă este una dintre cele mai importante idei pe care le-am cules în urma scrierii acestei cărți. Nicio măsură a guvernului nu va rezolva problemele cu care ne confruntăm. Dacă nu ne schimbăm felul de a fi, aceste probleme vor persista încă 2.500 de ani, ca o tragedie greacă ce se pune în scenă de mii de ani.

Platon a prezis aceste probleme, dar spre deosebire de liderii de azi, a și venit cu niște soluții care se referă la însăși esența condiției umane. În loc să tot dăm legi care nu îmbunătățesc cu nimic situația, mai bine înlocuim toți politicienii, teoreticienii și partizanii războaielor cu filozofi – o măsură ce ar avea ca scop

iluminarea omenirii și nu impunerea unor legi care să le dicteze cum să-și trăiască viața.

„Problemele statelor, sau ale omenirii însăși, nu se vor sfârși până când filozofii nu vor deveni regi”, a scris el.

O propunere interesantă. O lume condusă de filozofi, și nu de politicieni – interesant, într-adevăr.

Mă voi opri aici.

P R O L O G

Povestea pe care o veți citi a așteptat răbdătoare 2.500 de ani pentru a fi spusă. Rezistând încăpățânată în analele istoriei timp de secole și milenii, hotărâtă să treacă testul timpului, legenda maratonului a așteptat să fie istorisită în toată splendoarea ei.

Frânturi anecdotice au tot ieșit la iveală de-a lungul anilor, cea mai faimoasă fiind alergarea lui Fidipide de pe câmpul de bătălie de la Maraton până la Atena. Dar o evaluare profundă și detaliată a ceea ce s-a întâmplat cu adevărat la acel prim maraton nu a fost făcută niciodată într-o narațiune cursivă.

Până acum.

Istorisirea care vă așteaptă redă povestea remarcabilă a unui efort athletic unic și plin de inspirație, care a schimbat pentru totdeauna cursul omenirii. Iar metoda prin care a fost atinsă această reușită extraordinară este de fapt ceva ce noi toți, în ciuda diferențelor noastre, suntem capabili să facem încă de la începuturile lumii: să punem un picior în fața celuiilalt și să alergăm.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Gus Gibbs, 1927

1.

BALADA IMIGRANTULUI

Gus Gibbs era un om impozant, atât când venea vorba de statură, cât și de caracter. Avea un fizic de războinic spartan, cu umerii lați și o personalitate pe măsură. Aflat acum în a doua jumătate a vieții, Gus era extrovertit și înflăcărat, deși viața nu-i fusese întotdeauna lipsită de griji. Cu 50 de ani în urmă, la vârsta de 14 ani, sosise pe țărmurile Americii cu 20 de dolari în buzunar și nicio boabă de engleză în vocabular. Încă din adolescență a fost nevoit să își poarte singur de grijă, într-un tărâm străin.

Întreprinzător și muncitor, Gus și-a urmat instinctele de-a lungul și de-a latul țării, neratând nicio oportunitate și stabilindu-se, într-un final, pe Coasta de Vest, la Los Angeles. Acolo a întâlnit o tânără frumoasă pe nume Vasiliki. Cei doi s-au îndrăgostit nebunește unul de celălalt. Gus nu suporta să fie departe de ea, așa că într-o seară a apărut la fereastra ei.

- Billy, Billy, a bătut el în geam. Sunt eu, Gus. Deschide.

Fata a auzit bătaia în geam și a deschis fereastra.

- Gus, ce cauți aici?

- Am venit să te cer de nevastă.

- Nu se poate.

- De ce? Nu mă iubești? a întrebat Gus nedumerit.

- Ba da, te iubesc nespus.

- Și-atunci de ce nu te măriți cu mine?

- Pentru că mai întâi trebuie să se mărite sora mea cea mare.

- Aha, spuse Gus căzând pe gânduri, în timp ce ea închidea fereastra.

S-a gândit la situație pentru o clipă, apoi a făcut un pas lateral până la fereastra următoare. A bătut în geam și imediat a apărut Eugenia. Gus a fluturat din mână:

- Scuze, scuze.

Eugenia era sora mijlocie. A mai făcut un pas și a bătut la cea de-a treia fereastră. Panagiota se uita la el.

- Fă-ți bagajele, îi spuse el. O să ne căsătorim.

Ea făcu întocmai și se strecură afară pe fereastră. În seara aceea au fugit în Mexic și s-au căsătorit.

Familia Panagiotiei (sau a Patriciei, cum i se spunea în America) emigrase dintr-o regiune apropiată de cea din care venise și Gus. Cei doi s-au înțeles foarte bine și au avut trei copii.

Cu trecerea anilor, Gus, care avea un restaurant, și-a investit câștigurile în imobiliare, construind în cele din urmă un portofoliu suficient de mare pentru a-și întreține familia și a trăi confortabil în înfloritoarea metropolă Los Angeles. Un om mândru, care pornise de la zero, Gus era acum încântat că reușise să creeze o fundație atât de stabilă pentru el și familia lui. Era visul american devenit realitate.

Cu toate acestea, în ciuda acestor realizări, Gus rămăsese un om neliniștit. Un foc mocnea tot timpul înlăuntrul său. Pentru el, întotdeauna era loc de mai mult. Nu se oprea niciodată și nici nu încetinea, rezistând oricărei tentații de a se odihni. Filozofia lui de viață era: *Arată-mi un om mulțumit, și-ți voi arăta un om mediocru.* Gus nu era niciodată mulțumit de locul său în lume,

se străduia în permanență să facă mai mult, să devină mai mult, chiar dacă nu știa întotdeauna cum să facă asta.

O parte din duritatea pe care nu o afișa în mod normal ieșea la iveală în timpul competițiilor sportive. Un practicant înfocat al luptelor greco-romane, Gus cochetase la un moment dat cu arena profesionistă, într-o perioadă în care luptele erau un sport nobil. Spiritul sportiv era parte integrantă din cultura Greciei Antice, iar principiile acestuia l-au urmărit pe Gus și în America. Adversarii săi spuneau că, atunci când intrai în ring cu Gus, era ca și când te-ai lupta cu Hercule. Își câștigase o reputație de luptător puternic și neînfricat, chiar și atunci când adversarii săi erau de două ori mai mari decât el. Pieptul său colosal și brațele-i enorme erau impunătoare, dar picioarele, în special gamba dezvoltată peste măsură, erau cele care atrăgeau atenția. De multe ori, Gus era nevoit să-și dea pantalonii la lărgit ca să îi încapă peste gambe.

Deoarece rămăsese activ, Gus nu își arăta vârsta. Bronzat, cu pomeți proeminenți, păr bogat și argintiu, Gus semăna cu un actor de la Hollywood. Dar, la fel ca în cazul multor imigranți, regimul său alimentar a trecut treptat de la carnea slabă și legumele proaspăt culese la carnea grasă și dieta bogată în prăjeli și sare. Dieta americană. Care, ce-i drept, avea un gust mai bun.

Într-o după-amiază senină și însorită, pe când se întorcea acasă, Gus a năvălit pe ușă strigând în gura mare:

- Patricia! Unde e frumoasa mea mireasă?

O striga adesea așa, cu jovialitate și blândețe, deși erau căsătoriți de 32 de ani. Dar Gus păstra încă o latură băiețească, jucăușă. La urma urmelor, nu despre asta era viața? Deși muncea din greu, nimic nu îi tempera entuziasmul; fiecare zi era un motiv de sărbătoare.

Dar, dintr-o dată, se întâmplă ceva ciudat. Mușchii mâinii stângi începură să pulseze ciudat. Se uită în stânga și-n dreapta – ce se întâmplă? Senzația se răspândește brusc spre gât și maxilar. Rămase în tăcere, încercând să analizeze situația. Dar brațul îi amorți complet. Îl scutură de câteva ori, dar degeaba.

În aceeași clipă, o senzație de apăsare îi zdrobi pieptul. Era ca și cum un adversar dintr-un meci l-ar prinde într-o încleștare fără ieșire. Senzația devenea din ce în ce mai puternică și abia mai putea respira. Împleticindu-se înspre bucătărie, Gus căzu într-un genunchi. Dar el nu era omul care să fie văzut în genunchi. Își aruncă brațul în sus încercând să se prindă de blatul de bucătărie, dar brațul său odinioară puternic nu-l mai ascultă și căzu la podea.

Acum chiar că era furios.

- Mână, ascultă-mă! urlă el. Nu mă lăsa baltă, ascultă-mă!

Sângele îi curgea furios prin vene, dar brațul tot nu coopera. Nu putea să accepte asta. Nu se putea ca soția lui să-l găsească așa, întins pe jos și lipsit de demnitate, de parcă ar fi fost pus la pământ de vreun adversar. Asta nu i se întâmplase niciodată în ring și nu va permite să se întâmple acum.

- Mână, dacă nu mă asculți, te tai, strigă el. ASCULTĂ-MĂ!

Dar mâna tot nu-l asculta. Nu se putea ridica de jos.

Ușa bucătăriei se deschise. Patricia auzise agitația și venise repede să vadă ce și cum. Îl găsi zăcând pe jos.

- Gus! Ce se întâmplă?

Era clar că ceva nu e în regulă.

- Patricia! mârâi el. Adu-mi un cuțit!

Soția se uită surprinsă la el. Doleanța era ciudată. Patricia era o femeie slăbuță, cu pielea măslinie și ochii căprui. Relația lor fusese complicată la început – la urma urmei, el era îndrăgostit de sora ei mai mică. Dar ei îi plăcuse încă de la început de el,

chiar dacă era un pic morocănos și nu foarte sofisticat. Dar nu conta. În ciuda începutului neașteptat, Patricia fusese convinsă că relația lor va dura. Iar intuiția ei se dovedise adevărată. Cei doi trăiseră fericiți încă din ziua în care se strecurase afară pe fereastră. Gus sparse tăcerea.

- Adu-mi un cuțit. Trebuie să-mi tai mâna!

Acum chiar că era îngrijorată. Făcu un pas înapoi.

- O să... O să chem ajutoare, spuse Patricia holbându-se îngrijorată la el.

- Nu-i nevoie! țipă el, încruntându-se furios. Fă ce-ți spun. Adu-mi un cuțit, îmi tai mâna asta care nu mă mai ascultă și ne vedem liniștiți de treabă în continuare.

Patricia începu să tremure. Îndurerată, nu știa ce să facă, ceea ce nu-i stătea în fire. Ea știa întotdeauna ce e de făcut și cum să rezolve lucrurile. Dar acum era altceva. Gâtul soțului ei se învinețea din ce în ce mai tare, iar pata începea să i se întindă înspre față. Se întâmpla ceva groaznic.

- Vino la mine, draga mea, îi ceru el pe un ton blând.

Ce? Nu auzise niciodată asemenea comenzi din partea soțului ei.

- Vino și ia-mă în brațe, o rugă el.

În viața ei nu-și văzuse bărbatul atât de speriat. Niciodată nu dăduse vreun semn de slăbiciune. Nu-l lăsa mândria ancestrală. Patricia căzu în genunchi lângă el și își dădu seama că îi curgeau lacrimile.

- Doar ține-mă în brațe, spuse Gus.

După treizeci și doi de ani de căsnicie, acestea au fost ultimele sale cuvinte, înainte ca trupul să-i rămână fără vlagă.

Astfel luă sfârșit viața lui Gus Gibbs. Uite-așa, 64 de ani de bune și rele, urcușuri și coborâșuri, visuri împlinite și pierdute în neant s-au stins cât ai clipi din ochi. Pe certificatul de deces

Respectat eliberat în urma autopsiei, cauza morții a fost clară: arteriopatie obstructivă coronară. Stop cardiac. O afecțiune comună, de care sufereau mai toți cei care adoptaseră dieta americană, cu grăsimile ei și celelalte obiceiuri nesănătoase. Depozitele de grăsime îi obstrucționaseră practic arterele.

Singura ciudățenie din certificatul de deces era că la nume nu era trecut Gus Gibbs, ci Constantine Nicholas Karnazes. Ca mulți alți străini care se temeau de stigmatul pus imigranților, Gus își alesese un alias pentru a se integra mai ușor. De unde știu toate astea? Le știu pentru că am fost botezat după el. Pentru că Gus Gibbs a fost bunicul meu.

Bunicul Constantine ținându-mă în brațe în fața bisericii ortodoxe Sfânta Sofia, Los Angeles, 1964.